

Izhaja vsaki četrtek ob 11. uri dopoldne. Rokopisi se ne vračajo. Netrankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 150. Za Nemčijo je cena listu 5 K, za druge dežele izven Avstrije 6 K.

Rokopise sprejem: uredništvo v Gorici dvorišče sv. Hilarij, št. 7.

Naročnino in naznanila sprejema upravništvo v Gorici, Semeniška ulica št. 16. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Solški ulici, Nunski ulici, na Josip Verdijevem tekališču nasproti mestnemu vrtu in na Korenjskem bregu (Riva Corno) št. 14 po 8 vin.

Oglasi in poslanice se računajo po petih vrstah, in sicer: če se tiska enkrat 14 vin, dvakrat 12 vin, trikrat 10 vin. Večkrat po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Ivan Rajt v Gorici.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič) v Gorici.

Raifeisenske posojilnice in dr. Tuma.

V minolem zasedanju deželnega zbora stavlja italijanski konservativni poslanec mons. dr. Faidutti predlog, naj bi se postavil v deželni proračun stalen znesek, katerega naj določi deželni odbor v podporo posojilnicam po Raifeisenovem sistemu, že ustanovljenim, ali ki se še ustanove.

Naš list je že mnogo pisal o važnosti in koristi raifeisenskih posojilnic. Zato so naši somišljeniki gotovo z veseljem pozdravili predlog italijanskega konservativnega poslanca. Žal, našle so se sorodne liberalne duše na slovenski in italijanski strani našega deželnega zbora ter združenimi močmi pokopale prekrstni predlog. Vstal je tudi veliki gromovnik slovenske liberalne stranke dr. Tuma ter govoril proti predlogu. Govoril je proti umevno posebno zato, ker te posojilnice ne služijo liberalne misli, marveč delujejo docela nepristransko v gmotno in pravno dobrobit delavskih slojev.

Važnost za osvoboditev in povzdigo kmetijskega stanu spoznali so razni deželni zbori. Koliko so storili deželni zbori nižje in gorenjavstrijski, češki, moravski, tirolski, štajerski, koroški in drugi za ustanovitev in podporo raifeisenskih posojilnic. Kako velikanski so uspehi, ki jih imajo te posojilnice zlasti v Nemčiji. In tudi pri nas so uspehi ravno taki in tisti.

Raifeisenske posojilnice koristijo kmetu pravno in gmotno. Te posojilnice zbirajo in množe raztreseno narodno premoženje, ker dostikrat leže manjše svetice brezplodno v skrinjah in miznicah kmetovih, ker mu je preodročno ulagati denar — največkrat kak vinski ali živinski kup — v oddaljene hranilnice, ker zamudi in potroši preveč na dolgem potu, v domači

ga ne stane nič in vzdigne, kadar potrebuje.

Te posojilnice pospešujejo varčnost. Koliko imajo že denarja otrok, delavcev, hlapcev in dekel, ki bi drugače bil zgubljen v gostilnah, ker majhnih svot ne kaže nositi v daljne hranilnice.

Kmetu preskrbujejo cenen kredit na poročstvo. Kmet, ki je dosedaj tresoč se potrkal na oderuhova vrata in v sili obelal obresti, kakoršne mu je narekoval oderuh, sedaj dobi za nizke obresti na osebni kredit, ali če je svota le velika, na vknjižbo, denar v posojilnici. Za to uslugo ni bilo treba napajati nikogar, niti ubijati svojega moštva, ampak plača oderuha, kupi živino, orodje ali karkoli ter potem vrača z majhnimi odplačili, kolikor ravno more odtrgati si pri gospodarstvu. In kmet takrat prodaja svojo živino in svoje pridelke, kadar imajo najboljše ceno, ker ve, da ga posojilnica rada čaka. Posojilnice provzročajo, da obrestna mera za dolgove sploh pada. Koliko tisočev in tisočev so zadolženi kmetje kacega okraja ravno vsled tega v enem letu na boljem.

Te posojilnice prepričujejo lahkomišljeno zadolževanje. Ako se kdo pri veliki posojilnici oglasi za posojilo, pregledajo jednostavno njegovo zemljiško knjigo. Ako je stanje njegovo ugodno, se mu posojilo dovoli in vknjiži. Nihče se ne zmeni, v kaj bode porabil posojeni denar. Ne tako pri raifeisenskih posojilnicah. Tu mora prosilec povedati, za kaj bode rabil denar, in se to zapiše v zapisnik. Ker je delokrog majhen, odborniki poznajo vsakega prosilca, in takoj razsodijo, ali denar res rabi in bode porabil v navedeno svrhu. Ako bi hotel denar porabiti za pravdanje ali celo zapravljanje se mu posojilo ne dovoli.

Toda te posojilnice so še drugače neprecenljive koristi. V obupane in raz-

drobljene ljudske množice so zanesle oživljajoči duh združevanja in samo pomoči. Ljudstvo je sprevidelo, da je še mogoče pomagati si ali vsaj uspešno ovirati splošni propad, ako se združuje ter začne najprej boriti se proti različnim zaje talkam in potem iskati novih virov svojim dohodkom. Misel združenja in samo pomoči ga je dramila iz težko umljive brezbržnosti, v kateri je pričakoval pomoči od drugod.

Tako delujejo raifeisenske posojilnice na temelju krščanskega bratoljubja. Ti zavodi so za kmečki stan velike važnosti. Kjer so ustanovljeni, jih ljudstvo ceni in hvali ter je hvaležno prijateljem-ustanoviteljem. Tudi dr. Tuma je prepričan o koristi raifeisenskih posojilnic. Njega dni se je celo sam ponujal nekaterim občinam, da jim ustanovi raifeisenske posojilnice. A sedaj je v deželnem zboru nastopil proti podpori tem kmetu koristnim napravam. Poudarjal je, da posojilnice naj le bodo, pa ne v rokah duhovščine, marveč v nepristranskih, nepolitičnih rokah. G. dr. Tuma dobro ve, da so vse raifeisenske posojilnice, pri katerih sodelujejo duhovniki, dosedaj delovale nepristransko, niso delale razlike med klerikalci in liberalci. Svojega vpliva niti pri volitvah niso izrabljale, kakor so ga izrabljali nekateri denarni zavodi, pri katerih imajo liberalni kolovodje glavno in vso besedo. Raifeisenske posojilnice seveda bi postale nepristranske, ko bi v njih zagospodarili liberalni učitelji ter jih udinjali Tumi in njegovi gardi. V tem grmu tiči zajec.

Ti pa kmečko ljudstvo le oglej si dobro liberalnega dr. Tuma, ki tako vstrajno nasprotuje tvojim koristim iz golega strankarskega stališča. „Če naša ne obvelja, pa naj vse hudič vzame“ tudi kmeta, kaj ne g. dr. Tuma.

Politični pregled.

Državni zbor je sklepan na 15. t. m. Na dnevnem redu prve seje stoji te-le točke: Prvo branje sladkorne bruseljske konvencije in dodatka k postavi o davščini na sladkor. Načrt zakona o kontingentu novincev. Proračun za leto 1903 in konečno načrt o novem tiskovnem zakonu.

Avstro-ogerska nagodba. — Avstrijski in ogrski ministri so v nedeljo dodelali vse zakonske načrte ti-čiče se avstro-ogrske nagodbe. Posvetovanja so trajala, ne da bi se bila pretgala, od 10. ure predpoludne pa do 8. ure zvečer. S tem so torej končana pogajanja med vladama obeh državnih polovic. Zdjaj dobila besedo oba parlamenta.

Spet novi milijoni za vojaštvo. — Iz Budimpešte se poroča, da izdeluje novi vojni minister nov vojaški zakon. Po tem zakonu skrčila bi se stalna vojaška služba na dve leti, a število novincev povišalo bi se za 125.000 mož. Stroški pa za takó organizirano vojsko bi iznašali vsako leto 110 milijonov kron več, nego znašajo sedaj. Ta novi vojaški zakon bi stopil v veljavo l. 1906.

Hrvatske opozicijske stranke. — Prihodnje dni se vrši v Zagrebu shod vseh opozicijskih hrvatskih strank. Namen temu shodu je združiti vse te stranke v jedno samo opozicijsko stranko ter določiti taktiko, kako z združenimi močmi upirati se proti vedno naraščajočemu navalu madjaronstva na Hrvatskem.

Nemčija odpovedala trgovinske pogodbe. — Nemčija je odpovedala trgovinske pogodbe Avstro-Ogrski, Rusiji in Italiji. V prihodnjem mesecu ali v marcu odpove trgovinsko pogodbo tudi Švici.

Maroko. — Maroška državnica je danes v ognju civilne vojne. Bije se namreč

v njem. Vedi, da vtegnejo priti za nas vrage še hudi časi, saj slabši gotovo kakor so sedaj in takrat bo imel denar tudi pri nas zopet veljavo; takrat bo treba zopet za duše barantati, in jih drago plačevati, da nam ne bodo peklen-ska vrata zarjevela. Ne misli, da nam bodo ljudje vedno tako drli v naše brezno kakor zdaj. Še bodo prišli časi, ko sedanje prisodarije na „izem“ ljudi ne bodo več begale. Bodi zadovoljen z možnjico in petimi zlati, ali pa mi daj vse nazaj.“ „Hvala lepa“ pravi gospodič, „zgodil se vaša volja, gospod vrag“.

Pretekla so mnoga leta. Vesel je postal spoštovan in čislán gospod. Zabal se je, kakor se mu je zljubilo, kupil je kar je pozelel. Prijatelje je zabaval in kratkočasil, kakor nihče drugi, pa denarja mu le ni zmanjkalo, Pet zlatov je bilo vedno v možnjici, naj je počel kar je hotel. Nasitil se je že uživanja. Sklenil je, da hoče umreti. Poda se k globoki reki, da bi se vtopil. Tam pa najde neko revno in objokano mlado žensko. Takoj je spoznal, da ju je isti namen privedel k reki. Stopi k njej in jo vpraša, kaj da namerava. Deva mu pove, da hoče v vodo skočiti, ker vsled pomanjkanja več živeti ne more. „No“, pravi lahkoživec, „če ni družega kakor to, potem ti ni treba v vodo skakati. Mlada si še. Pojdi z me-

in kako malo jih je, ki mislijo kedaj na večnost. Vrag ima dobro žetev, ni mu več treba duš kupovati, kakor jih jemoral nekdanj. Če pa že hočete vragu se zapisati, pa stopite sami k njemu. Tu imate njegov naslov.“ Poda mu listek z naslovom peklenščekovim. Gospodič se starki zahvali in odide.

Kmalu je bil pred označeno hišo. Pogumno potegne za zvonec. Mladi, silno prijazni hudiček priskaklja, vprašaje, kaj da gospodič želi. „Denarja potrebujem, in sicer ne malo“, odgovori ta; „bi ga li mogel tu dobiti pod ugodnimi pogoji?“ „Denarja hočeš? No, tega več pri nas ne iščejo. Iščejo pač pomoči v drugih potrebah. Denarja je na svetu tako že dovolj.“ „Je že prav“, pravi gospod Vesel, „pa meni ga vendar vedno majka.“ „No, če ravno hočeš poskusiti“, pravi hudiček, „pa stopi v drugo nadstropje. Tam je moj gospodar in ob enem tukajšnji zastopnik naše družbe“.

V dvomu, ali mu bo danes sreča zasijala ali ne, stopa naš znanec po stopnicah. Kmalu je pred vrati samega — vraga. Potrka in precej začuje znotraj glas: „Prosto!“ Ponižno, pa vendar pogumno stopi mladi igralec pred vrata ter mu pove, po kaj da je prišel. „Hm, hm, denarja bi rad?“ se nasmehne peklenšček. „S tako prošnjo že davnaj ni

LISTEK.

Vrag v škripcih.

Po R. W.

Mladi gospodič Vesel bil je strasten igralec. Biljard, kvarte, kegiji, je bilo njegovo vsakdanje opravilo. Podedoval je lepo premoženje po svojih starih in poleg še imel prav dobro službo, ob kateri sami bi bil pameten človek lahko in dobro živel.

Gospod Vesel menda ni poznal pregovora: „Devet igralcev še enega petelina ne redi“. Resnico tega pregovora je pa kmalu spoznal. Premoženje se je topilo, kakor sneg spomladi in kmalu je bilo zginito. Službeni dohodki pa razvajenemu igralcu niso mogli zadostovati. Kaj naj sedaj počne? Igro pustiti? Nemogoče. Umreti? Bilo mu je še prezgodaj. Spomnil se je, da je nekoč čul o ženi, ki je bila baje s samim peklenščekom v zvezi, če ne še celo v botrini. Poda se k starki ter jo prosil, naj mu pomaga, da mu nje zaveznik pomore z denarjem, ki se ga noče držati. Za tako uslugo hotel bi mu zapisati svojo dušo.

Starka se mu prav široko zasmeje, rekoč: „Za denar se hočete vragu zapisati? To dandanes ni več v navadi. Dandanes zastoj dobi vrag duš kolikor jih hoče. Le pomislite, kako spačen je svet

bojmedcesarsko vojsko in ustaši. Navidezno gre za prestol, katerega se hoče polastiti pretendant Hamed ben Mohamed Hassin. Sultan ima svoj dvor v Pezu, Hamed ben pa v Paziju. Hamed ben je energičen človek, polastil se je vseh državnih zakladov in skladišč orožja pa udaril s svojimi fanatizovanimi četami na sultana. Poslednji je izročil vodstvo čet namestniku pokrajine Sefra. Po trikratnem boju so bile cesarske čete popolnoma poražene. Iz jeze zaradi poraza je ukazal sultan, da se v Tazi ropa, mori in požiga. — Pretendant Hamed ben je orodje nekih evropskih veselil v prvi vrsti Anglije, kerim je Maroko zelo všeč. Maroko ima veliko trgovinsko in strateško važnost in to je veliko za nenasične Angleže.

Dopisi.

Iz Povirja. — Kar smo že dolgo časa želeli, izvršilo se je koncem preteklega leta. Cerkev M. B. na gori, podružna cerkev v Merčah in domači bržji grob nam je v pretečenem letu prenovil in preslikal mladi, a spretni slikar g. Ivan Strnad iz Komna.

S temi deli je podal mladi umetnik zopetni dokaz svojega strokovnjaškega okusa in spretnosti za cerkveno slikarstvo.

Freskoslike so sicer priproste, a umetno in strokovnjaško izdelane. Posebno pohvalo zasluži freskoslika: „Jezus na oljski gori“, katero nam je naslikal mladi mojster v podružni cerkvi v Merčah. Ta slika posebno hvali in priporoča mladega mojstra, ker je res dovršeno delo. Kakor prejšnja dela, katere je izvršil g. Ivan Strnad v raznih cerkvah na Primorskem in Kranjskem, tako tudi ta priporoča mladega mojstra cerkvenim predstojništvom in slavnemu občinstvu. Nadejaje se, da nam obče priljubljeni in spoštovani gospod župnik Novak v kratkem da prenoviti in preslikati tudi domačo farno cerkev se mu za vsa ta dela, ki so v čast in povzdigo naši občini, prav srčno zahvaljujemo.

Tem potom izrekamo srčno pohvalo in zahvalo tudi mlademu slikarju g. Ivanu Strnadi, ki nam je tako mojstersko preslikal in olepšal naše hiše božje.

Več občanarjev.

Iz Bovca. — (Dr. Tuma v album.) (Konec.) In ako je spoznal „Kat. pol. dr.“ za potrebno, da se napravi prošnja za podporo mlekarju bovškemu, da bi se mogel v svoji stroki do dobro izvežbati, ker se tominski mlekarški potovalni učitelj malo ali skoraj nič ne briga za Bovško, ali je to kaj strankarskega, in — kateri Bovčan obsoja ta korak, ki je bil storjen vsem, brez razlike naziranja v korist?

Ali je „K. pol. dr.“ s tem kaj zakrivilo, da je ono poslalo to prošnjo? Zakaj pa ni storil tega kak — Tuma n. pr.?

Lani se je našel v Bovcu podel izdajica, katerega ni težko uganiti, da je v „Soči“ obrekoval in umazal bovško mlekarnico, ter ji tako občutno škodil — škodil vsem njenim udom gmotno in

noj, postani moja žena, pa ti ne bo ničesar več manjkalo.“ Rečeno, storjeno. Kandidata smrti združila sta se v sređen zakonski par. Mlada gospa Veselova je takoj spoznala, da je nje soprog silni bogatin, ki ne stedi denarja. Dasi njima po sodbi sosedov ni manjkalo družega ko tiče mleko in žabja volna, je gospej Veselovi vendar vsega primanjkovalo. Kupovala je toliko potrebnega in nepotrebnega, da se je že tudi Veselu gabilo to vedno nakupovanje. Minulo je že pol leta po poroki, pa gospa Veselova je še vedno trdila, da še niti desetine najpotrebnejšega nima pri hiši. Nekega dne pove možu, da je videla pri zlatarju jako lepo, pa tudi jako drago lepoticje, katero ji mora kupiti, da se ne bi katera druga ž njim ponašala. Mož je takoj privolil svoji razvajeni polovici. Precej gresta k zlatarju. Ko prideta tja, postane gospod Vesel pred prodajalno, gospa pa vstopi, da kupi zaželjeno lepoticje. Kar začuti gospod Vesel, da je nekdo posegnil v njegov žep. Ko se ozre vidi, da se je poleg njega črna pošast v zemljo pogreznila. Seže v žep. O, joj! mošnjice z zlati ni več. Silna potrata gospe Veselove je vruga splašila, da se je skesal, boječ se, da bi še njemu denarja zmanjkalo. Zato je prišel po svoj mošnjček in pustil rajši gospoda Vesela na tem svetu, da le ne bi vsled ženske potratnosti obožal.

škodil s tem sploh vsemu Bovškemu, kakor je priznal sam bistroidni ranjki Jonko. Zakaj ni tedaj ustal „dični“ bovški „zastopnik“ dr. Tuma in zahteval pri „Soči“, naj se ne škodi in to po krivici in tako na podel način njegovim „varovancem“ „volilem“?

Lep tak poslanec!

In, ako je bil prepričan (!) da bovška mlekarnica nima sposobnega mlekarja, zakaj pa ni sam bil toliko skrbem, da bi za ta namen pridobil izdatno podporo za izučenje dobrega?

Dr. Tuma pač skrbi za kaj drugega!

Pomni pa dr. Tuma, da ga trezoi Bovčani ne smatrajo za svojega poslanca — saj je sploh pri volitvi z ozirom na Bovec — pogorel!

Da pustimo „Slovenca“ Štreklja stran, pomnijo naj laški g. g. poslanci, da naj desetkrat premislijo vsakokrat, predno se odločijo z dr. Tumo glasovati, in to zlasti v perečih gospodarskih zadevah, ker je deželni fond za obče koristi na razpolago in ne za podle strankarske namene!

Dr. Tuma pa vedi, da je slabo začel, in bo še slabše končal, ako se misli proslaviti po Tavčar-Schwegljevem načelu, in da v tem slučaju ne zasluži drugega kakor oni pobič, kateremu je oča sosed dobro nategnil ušesa, ker mu je hruške klatil.

Tudi ud „Kat. pol. dr. v Bovcu“.

Novice.

Romanje v Rim. — Dunajski pripravljavni odbor za romanje v Rim je razposlal po vsej Avstriji povabilo k skupnemu romanju v Rim. Ker so mnogi naši rojaki že popraševali, je li bode kako skupno romanje v Rim, opozarjamo jih na skupni avstrijski romarski vlak.

Vlak odide 26. februar, iz Pontebbe, kjer se romarji priklopijo skupnemu romarskemu vlaku. Romarji se pomude v Padovi, 27. febr.; v Bologni obiščejo znamenita svetišča in prenoče; v Loreti 1. marca ravno tako, v Assisi bodo 2. marca. Prihod v Rim v ponedeljek 2. marca v mraku. Dne 3. marca slovesnost kronanja sv. očeta Leona XIII.

V Rimu ostanejo romarji sedem dni, v tem času se udeležijo slovesnosti kronanja, poklonijo sv. očetu pod vodstvom kardinala Grusche in ljubljanskega knezoškofa in obiščejo vsa znamenita svetišča. Oskrbovanje za hrano v Rimu preneha v ponedeljek dne 9. marca zvečer.

Vrniti v domovino se more vsak, kedar hoče, vozni listek velja 45 dni; izstopiti se more na vsaki postaji.

Kdor želi tudi za nazaj skupnega potovanja, naj to precej takrat naznani, ko se oglasi in denar pošlje.

Cena vožnje je zelo nizka. Za drugi razred 240 K 60 v, za tretji razred 161 K 46 v.

V tej svoti je obsežno to-le:

1. Vozni listek iz Pontebbe na Padovo, Bologno, Loreto, Assisi v Rim in nazaj na Florenco, Mestre, Pontebbo.

2. Prosta hrana in prenočišče med bivanjem v Padovi, Bologni, Loreto, Assisi in sedem dni v Rimu.

3. Prosti vozovi povsod kjer romarji ostanejo ali prenočijo s kolodvora in na kolodvor.

4. Prosti vozovi in vodstvo v Rimu pri obiskavanju svetišč in znamenitosti.

Obrok za zlaščevanje je določen do 30. januarja; na kasnejša naročila se ne bode oziralo.

Kdor želi romati naj pošlje prijavo in denar pod naslovom: Preč. gosp. Fattich-Frankheim, stolni kanonik, Ljubljana, stolni trg šte. 6.

Sicer pa pojdejo tudi č. g. župniki na roko onim, ki se pri njih oglase.

Za Alojzjevišče: g. dr. Al. Franko 50 K, g. Fr. Faganul, zidarski mojster, popustil na račun 50 K, č. g. Jož. Primožič 30 K, č. g. Jož. Golob 15 K; č. g. Val. Batič, č. g. Fr. Kodrič, č. g. Jurij Peterlin, č. g. And. Žnidarčič po 10 K, č. g. Kar. Čigon 9 K; č. g. Alf. Blažko, č. g. Fr. Ceket, č. g. Jož. Milanič, č. g. Fr. Pavletič in č. g. Jož. Pavletič po 5 K, č. g. Ant. Jug, č. g. Ant. Štiligoj in č. g. Val. Zega po 4 K; č. g. Ant. Gerbec, č. g. Pr. Zakrajšek in č. g. Ant. Zarli po 3 K; č. g. Fr. Rudež in č. g. V. Vodopivec po 2 K; g. Fr. Zucchiatti, velepos. v Medani 10 K, č. g. Ant. Berlot 20 K, č. g. Jos. Kosec, č. g. Iv. Leben in č. g. Iv. N. Vidmar po 10 K, g. Jos. Toroš, viotržec 5 K. Bog stotero povrnil!

Za slovensko sirotišče v Gorici. — Za „društvo katoliških detoljubov“ oziroma za prihodnje slovensko sirotišče smo prejeli: P. n. Alojzij Kovačič, kuplan 2 K; Marija Kokalj 1 K; Franc Čufer 1 K; Teodor Slabanja 2 K; Franc Blažica iz Št. Petra 1 K; Alojzija Meljavec 50 v.; Ivan Košir, vikar 1 K 95 v.; Viktorija Zavnik 1 K; I. B. 1 K 10 v. Podobe † dr. Jos. Pavlice so vrge 4 K; Ter. Leban 1 K.

Za zastavo „slovenskega kat. delavskega društva v Gorici“: P. n. Simon Kos 1 K; Josip Golob 1 K; Ivan Franke 70 v.; Alojzij Kovačič 1 K.

Za „Šolski Dom“ je prišla uprava „Prim. lista“ 10 kron, katere je daroval veleč. g. Josip Kosec, župnik v Kamnjah in g. Ivan Košir, vikar v Oblokah.

Dr. Tuma ne more drugače, kakor da vdari po duhovščini pri vsaki priliki in kjer more. Tako je storil tudi v seji deželnega zbora dne 2. t. m. Trdil je, da je duhovščina kriva, da naši ljudje niso znali in ne znajo čitati in pisati, kajti ona je imela šole v rokah do leta 1870. — Do Marije Terezije je res edino cerkev skrbel za šolo in duhovščina učila. Marija Terezija pa je šolo proglašala kot „politikum“; od tedaj pa je država prevzela skrb za šolo, cerkvi pa izročila nadzorstvo in vodstvo šole. Duhovščina pa ni imela sredstev za ustanovitve šol, kakor jih imajo dandanes c. kr. okrajni šolski sveti, kateri poljubno nalagajo davkoplačevalcem nakladi na izravne davke. Sredstva, ki so bila duhovščini na razpolago, so bile edino le prošnje in prigovarjanja. Ta čas so morale občine namreč same t. j. na lastne stroške prirejevati šolske prostore, plačevati učitelje in skrbeti za šolske potrebine. Kako težavno pa je občine k temu pripraviti, da si naložijo težko breme, ve vsakdo. Denimo, da bi dandanes ne imeli c. kr. okrajni šolski sveti pravice ustanavljati šol, ampak občine same, katere bi jih pa morale vzdrževati z nakladami na izravne davke, ali mislite, da bi se za nje vse od kraja potegovale? Dvomimo.

Torej počasi s takimi neopravičnimi napadi. Duhovščina je v tedanji dobi gotovo več storila za šolstvo, nego bi pri enakih razmerah storili danes liberalci. Ako niso bile povsod ustanovljene šole, ni krivda duhovščine, marveč občin samih, katere niso hotele šol imeti. Duhovščina je storila kar je mogla, in kar je storila, je delala ne za plačilo, ampak iz ljubezni do naroda. Očitati je torej v tem pogledu nemarnost in brezbriznost je nevednost ali — zloba.

Mestni zastop goriški. — V petek je imel mestni zastop goriški svojo sejo. Med naznanili je bil tudi odlok c. kr. namestništva v Trstu, s katerim se uničuje sklep mestnega goriškega zastopa, vsled katerega bi se imela postaviti v mestni dvorani mramornata spominska plošča pokojnemu Favettiju. Kot povod ti naredbi navaja namestništvo dejstvo, da je gojil pokojni Favetti naši državi sovražna čustva ter ideje naperjene proti celoti naše države. Kakor piše „Corr.“, je mestni zastop sklenil soglasno vložiti utok proti tej odredbi, čemur „Eco“ ne oporeka; potemtakem tudi z glasom stolnega prosta Faidutta. V isti seji je župan naznanil starešinam, da je c. kr. namestništvo ovrglo tudi oni sklep mestnega starešinstva, s katerim se je hotela podvojiti pristojbina za mestne mitnice. Na dnevnem redu te seje je bilo tudi vprašanje glede dovozne ceste na novi kolodvor bohinske železnice. Po sedanjem načrtu bi začela ta dovozna cesta na Goriščeku. Nekateri mestni očetje pa so predlagali, naj bi imela ta dovozna cesta svoj začetek že s trga Korenj. Drugi so ugovarjali, češ, da bi bilo treba podreti v ta namen preveč hiš, kar bi povzročilo preogromen trošek. Konečno je bil vsprejet predlog dr. Faiduttija, vsled katerega ima mestni stavbinski urad izdelati gledé dovozne ceste na novi kolodvor natančen načrt, o katerem bo mestni zastop sklepal.

Imenik porotnikov za prihodnje porotno zasedanje, ki se vrši meseca februarja t. l. Porotniki: Stua Alojzij iz Kormina, Stabile Ivan iz Ogleja, Rustja Anton iz Skrij, Mermolja Josip iz Mirna, Ricci Jakob iz Trziča, Pignatari France iz Črnič, Ceriani Nikolaj iz Trziča, Calot-Lukežič France iz Renč, Šavli Ferdinand iz Št. Petra, Kožuh Vincencij iz Oseka, Venuti Alojzij iz Gorice, Colautti Nikolaj iz Trziča, Chiurio Anton iz Gorice, Castellan Leopold iz Fare, Castelliz Anton iz Gorice, Kancler Anton iz Solkana,

Lutman Josip iz Štandroža, Pavlotič Josip iz Gabrij, dr. Pinausig Peter iz Gorice, Guglielmi Alojzij iz Gorice, Luzzatto Emilij iz Gorice, dr. Lisjak Andrej iz Gorice, Jakončič Anton iz Gorice, Reja pl. Josip iz Kozane, Černic Valentin iz Št. Petra, vitez Franzoni Emilij iz Medeje, Legiša Josip iz Devina, Furlani Ivan iz Ronkov, pl. Batistič Mihael iz Solkana, vitez Blasig Aleksander iz Ronkov, Bavdaž Josip iz Gorenje vasi, Presel Ivan iz Gorice, Hmelak France iz Lokavca, Fogar Alojzij iz Pevme, Pečenko Josip iz Pekla pri Ribemberku, Čehovin Florijan iz Branice.

Namestniki: Calot Josip iz Gorice, Cicioj Mihael iz Gorice, Rocco Anton iz Gorice, Valentinuzzi R., dr. Cesciutti iz Gorice, Dörfler Atilij iz Gorice, Albisser Viktor iz Gorice, Cossar Ivan iz Gorice, Glessig Avgust iz Gorice.

„Premodro“ uredništvo „Soče“ je smešnico našega zadnjega lista — kako je namreč neki duhovnik naprednjaškega zabavljevca osmešil s svetopisemskim izrekom: „Blaženi so ubogi v duhu“ — prekosila s tem, da je naprednjak potem udaril duhovnika po ustih, tako, da mu je izbil dva zoba. Navzoči pa da so temu ploskali in se iz srca smejali.

Tej nedosegljivi duhovitosti uredništva „Soče“ dostavimo naraven konec te dogodbe: Duhovnik ni smatral, da ga katoliška načela vežejo, tako silovito naprednjaško tolovajstvo voljno prenesti, ampak prijavil je naprednjaka sodišču. To pa ni dogodbi ploskalo in se smejalo, marveč je naprednjaku prisodilo zaslužno kazen. — In temu ploskajo in se smejejo vsi pošteni Slovenci; obsojeni naprednjak goriške narodne mesnice se pa togoti, kakor bi bil krivično obsojen.

Tatvina v vojaški pisarnici. — Josip Pokrovac, vojak pri VII. stolniji tukajšnjega deželno-brambovskega bataljona ima lepo pisavo. Zato so ga rabili v pisarni. Nekega dne pa je siloma odprl neki ormar in odnesel iz njega 97 K. Ko je to storil, jo je popihal.

Tatvina. — Dne 5 t. m. po noči so neznan lopovi s silo odprli hišna vrata v Raštelu št. 17. Potem so razbili v veži se nahajajoči zaboj, v katerem se je nahajalo manufakturno blago prodajalke Naglič. Lopovi so odnesli za kakih 400 K blaga.

V bolnišnici usmiljenih bratov in sicer na oddelku za blazne je bilo vzprejetih v l. 1902 114 oseb, iz l. 1901 pa jih je ostalo 37. Na oddelku za telesnobolne je bilo vzprejetih l. 1902 1228 oseb, iz l. 1901 jih je ostalo na tem oddelku 97. Umobolnih in telesnobolnih se je zdravilo lani v ti bolnišnici 1476 oseb. Od teh je ozdravelo 868 oseb; 188 osebam se je zdravje zboljšalo; umrlo pa jih je 145, a popolnoma neozdravljenih je ostalo 61 oseb. Skupaj torej 1262 oseb. Bolniki so bili iz najraznejših dežel in držav, celo iz južne Amerike bil je jeden teh nesrečnežev.

Ženska mestna bolnišnica. — L. 1902 je bilo sprejetih v razne oddelke ženske mestne goriške bolnišnice 1045 oseb. Koncem l. jih je ostalo v bolnišnici še 97. Umrlo jih je v bolnišnici med letom in sicer odraslih 123 nedoraslih 29. Na oddelku za blazne je bilo koncem leta 1901 97 oseb. V letu 1902 sprejetih je bilo 33 oseb. Torej bilo je na tem oddelku v l. 1902 132 oseb. Od teh jih je okrevalo 13, umrlo pa 25. Ostalo jih je v blaznici koncem l. 1902 še 84.

Goriška mestna godba. — Godci pri goriški mestni godbi zahtevajo, da se jim poviša letni dohodek in sicer vsakemu na 80 K. Ako bi se to do meseca februarja t. l. ne zgodilo, izstopijo vsi iz mestne godbe.

Poskusen samomor. — Nadsetnik pri godbi tukajšnjega pešpolka Stjepan ustrelil se je iz revolverja v sence ter se jako nevarno ranil. Povod temu nesrečnemu koraku, pravijo, je dal prepir, katerega je imel baje s svojimi tovariši. Doznajemo da je Stepancih umrl.

Katoliško društvo slov. učiteljic je imelo dne 7. januarja svoje občno zborovanje. Duhovni voditelj, preč. gosp. župnik Iv. Kokošar je govoril o spiritalističnih dejstvih. Pokazal je njihovo moralno nevarnost ter opozoval zanimivo hipoteto o četrti dimenziji. Pojasnil je znanstveno celo vrsto spiritalističnih prikazni, ki varajo nevedneže.

Predsednica je govorila o Rosvitičnih dramah Calimachus in Gallicanus, o njenem slavospevu Otonu Velikemu in o njeni kroniki Gauderscheinega samostana.

Izročila je društvu sliko ranjkega duhovnega voditelja, preč. g. dr. in prof. Josipa Pavlice v lepem okviru. Ranjkemu na čast je markeza Obizzi deklamovala Gregorčičevo pesen „Vrlimu možu“.

Dalje je deklamovala g. Jelka Mercinova Gregorčičevo „Sveti večer“, in peli so se zbori „Ave, maris stella“, „Tihota na morju“ in „Srečen pot“.

Sledile so volitve, pri katerih ste bili izvoljeni g. Holzinger pl. Weidich za predstojnico, pa za blagajničarico g. Eliza Makuc.

Dne 28. januarja ob 5 pop. bo de g. Gartner predavala „o umetnosti v soli“.

Občni zbor bo dne 18. februarja ob 4 urah pop. M. H. W.

Naznanite pse. — Tukajšnji magistrat pozivlje vse one, ki imajo pse, da jih naznanijo v teku jednega meseca, ter da vplačajo dolično pristojbino od psov. Proti onim, ki bi tega ne storili, postopalo se bo de, kakor določajo dolični predpisi.

Nesreča. — Pri izkopavanju trtnih korenin je pomagal delati mladi Stecker Ivan iz Kojškega. Pri ti priliki pa se je tako močno ranil na nogi, da so ga morali prenesti v tukajšnju bolnišnico.

Pokradena čreva. — Mesarskemu pomočniku Suliču, bivajočemu na Placuti, je bilo ukradenih 20 kg posoljenih črev v vrednosti 50 K. Njegov gospodar Illicher je to naznanil policiji in ti se je kmalu posrečilo zasačiti uzmoviče. Ti so Cufarin Edvard, Boccadoro Riccardo in Sbona Dominik. Ukradena čreva so prodali uzmoviči za prav nizko ceno klavcu prašicev Valentinu Vidi, stanujočemu za Razonerji.

Pazite! — Zadnji čas so štajerski listi mnogo poročali o ciganski tolpi, ki popravlja kotle in druge posode in hkrati prav pridno kra de. Minole dni pa so ti ciganski kotlarji začeli svoje delo v gorški okolici. Gospodinjje le dobro pazite!

Umrl je v Solkanu zidarski mojster Francišek Marušič. Naše sožalje žalostni družini.

Zahvala. — Podpisani odbor društva „Otroški vrt“ v Solkanu se srčno zahvaljuje vsem, ki so pripomogli, da je društvena božičnica se tako sijajno obnesla in donesla otroškemu vrtu obilen čisti dobiček. Zahvaljuje se gosp. Jožefa Sreberničju, vpok. učitelju, vsem diletantinjam in diletantom, pevcem, tamburašem, vsem darovalcem krasnih dobrot v Gorici in Solkanu, kakor sploh vsem, ki so na katerikoli način sodelovali pri božičnici. Bog vsem stotero povrni!

V Solkanu dne 13. jan. 1903. Odbor.

Kmetijski shod v Prvačini. — Prihodnjo nedeljo dne 18. t. m. imel bo de potovalni učitelj za kmetijstvo g. Anton Štrekelj javno predavanje v Prvačini. Govoril bo de o vzgoji vinogradov na ameriški podlagi in o pogreških, ki jih navadno delajo v tem pogledu vipavski vinogradniki. Po predavanju odgovarjal bo de na razna vprašanja, katera lahko vsakdo stavi. Naše kmetovalce opozarjamo, naj se vdeležé v polnem številu tega shoda.

Graščina Vogrsko. — Piše se nam, da posestvo graščine se prodaja. Prodaja pa se vrši nekam čudno zmedeno. Ne vemo, kedo prodaja, in ne vemo kedo pogodbe sklepa. Bivši oskrbnik g. Rubbia in eden čuvajev in polno mešetarjev se vtika v prodajo; kedor kupuje, pa ne ve s kom sklepa kupčijo. Tudi cena se postavlja zdaj tako, zdaj drugače. Kupec si sme zbirati lego parcele, a zagotovila nima, da dobi zdaj določeno lego. Res žal, da gospod grof ni naravnost ali posredoma centr. posojilnice posestvo prodal kmetom.

Prodaja, kakor se zdaj vrši ne more biti v prid ne grofu in ne kmetom.

Tudi znani Vogrski Blaž je postal bogat, kajti kupil je „sola“, predno pride v veljavo sklenjena postava o povišanju plače.

Dostavek uredništva. — Saj jo vendar ne ponese se seboj, kakor nosi polž svojo hišo, čeravno bo de moral, kakor doznajamo, nastopiti polževo pot, ta „Sočin“ vzor učitelj. Pravijo namreč, da se mu je vendar posrečilo dobiti za svoja junaška dela zasluženost — plačilo.

Politični obhod bohinijske železnice. — V sredo 7. t. m. se je sešla pri Sv. Luciji zopet komisija, kateri je poverjen politični obhod bohinijske železnice, da nadaljuje svoje delo proti Gorici.

Deželni odbor je imenoval za svojega zastopnika pri tej komisiji g. deželnega poslanca Lapanja, ki se je udeležil tudi političnega obhoda od Podbrda pa do Sv. Lucije.

Potniki, ki vstopajo na vlak ali pa izstopajo na šempeterskem kolodvoru, si žele več luči ali razsvetljave in na postaji, in na poti do vasi. Na postaji je več svetilnic, a navadno je ena sama prižgana; od postaje do skoro srede vasi pa ni nobene svetilnice, dasi bi bile ob tej poti vsaj tri zelo potrebne.

Bralno društvo „Slov. zveza“ v Št. Petru bo de imelo svoj redni občni zbor dne 25. t. m. ob 3^{1/2} uri popoldne v društvenih prostorih. Dnevni red po pravilih. Odbor.

Na vipavski železnici je bil v četrtek dne 5. t. m. zjutraj vlak v Gorico tako prenapolnjen, da niso več zadostovali osebni vozovi, akoravno so morali tudi v II. r. ljudje natlačeni stati. Sprejemali so ljudi tudi v poštini voz; od Dobnerga naprej pa so potnike zavračali, da so morali iti peš v Gorico. Na večernem vlaku iz Gorice pa je nastal veled dreha hud prepri med potniki, tako da je bilo treba vlak ustaviti in neke poredneže pregnati. Zakaj obratno vodstvo ne doda obsejmanjskih dnevih vlaku še vsaj eden osebni voz več! Na nobeni železnici se vlak ne napolni na prvi postaji; menda imajo potniki iz vseh postaj pravico do vožnje in poštenega sedeža; menda nimamo Vipavci železnice le zato, da bi hodili na postajo gledat, je li še knj prostora.

Mesto poštnega odpravnika na c. kr. poštnem uradu v Kojškem je razpisano proti pogodbi kavciji 400 K; letna plača 550 K, uradni pavšal 140 K, letni pavšal 504 K za selskega pismonoša ter za lokalno dostavljanje poštnih pošiljatev. Prošnje v teku treh tednov na poštno vodstvo v Trstu.

Iz Velikih Žabelj poroča cerkovenik: V 1. št. „Primorca“ napadli so me cerkveni pevci, da jim nagajam in kljubujem, kjer morem, ker nočejo biti klerikalci in ker so pevci dobro izvežbani. To je laž. Jas nisem nikdar, saj vedoma ne, nagajal cerkvenim pevcem. Da nočete biti klerikalci, me do cela nič ne briga. Da ste izvežbani tega tudi ne zanikam, posebno pa oba dopisnika, ki sta javno skušnjo iz glasbe napravila. — Tako vi g. dopisniki ste z novim letom začeli prodajati modrost lanskega leta. Ker ne morete ropotati proti g. vikarju, spravili ste nad cerkovenika. No, pa saj pravijo, da oslom pri pomanjkanju sena grede tudi drva v slast. Dovolj.

V šempaski občini je zavladalo veliko veselje, ker se je v dež. zboru sklenila postava, da se obširno županstvo razdeli v tri. Seveda, kakor povsod, so tudi tu nekateri nezadovoljneži! Upamo pa, da bodo sprevideli veliko korist, katera jim nudi razdelitev, in da bodo pri trdili veliki večini svojih soobčanov. Ob enem pa izrekamo svojemu poslanen B. Grču zahvalo, da je pospešil stvar in zagovarjal v dež. zbornici.

Iz človeških nosov so hoteli župeco narediti. — Nekemu mladeniču so v Črničah — seveda med tepežem — porezali nekoliko nosa. Dolične tri vročekrvneže je že gnal orožnik ravno na sv. Tri kralje pred 10. sv. mašo v Ajdovščino. Dva med njimi sta že pred letom prišla v neljubo dotiko s „pravico“, ker sta imela skomine pa kokošji pečenki, a letos pa menda po župci iz človeških nosov!

Utonil je v Črničah majhen deček v apnenici, ki je bila polna vode.

V trnovskem gozdu je 12. t. m. zvečer bliskalo in grmelo, da je bilo groza.

Bralno, vinogradsko in sadjarsko društvo v Krepeljah je imelo občni zbor 1. t. m. Dohodkov je imelo 688 K 36 v in isto toliko stroškov. Predsednikom je bil izvoljen Anton Gomizelj, tajnikom Anton Tavčar.

Društvo je dovršilo delo prireditve vinograda in sadovnjakov. V minolem letu je društvo dobilo podpore za nakup zemljišča za sadjarstvo 200 K. Deželni odbor je sklenil dati društvu za l. 1903 podporo 200 K. Občni zbor je sklenil zgraditi splotje in društveno klet. Načrt in predvarek stroškov sta izgotovljena. Vsi stavbeni stroški so proračunjeni na okroglih 5000 K.

Pliskovski cerkveni pevski zbor se zahvaljuje vsem posestnikom, ki so se

ga minole praznike spomnili s darovi. Hvala vsem darovalcem.

Ročinj. — Zmiraj lepše reči se godé v Ročinju. Lani so okradli cerkveno pušico pri misijonskem križu, kakor je „Pr. List“ prinesel. Na sv. tri kralje okradli so pa mesarja „Škrtoca“ za 20—25 gl. Mesar je deloma sam kriv, ker je pustil ves skupiček tistega dne v mesnici, a zraven pa ključ od nje. Tatvina se je zgodila med 7—8 uro zvečer. Postopačev pač ne manjka.

Sijajna zmaga v Cerknem. — Minoli leden so bile občinske volitve v obširni cerkljanski občini. Naprednjaki napeli so vse sile, da dobe v svoje roke to največjo občino na Goriskem. A jim je spodletelo. Propadli so že v tretjem razredu tako sramotno, da se v ostalih dveh volitve niti udeležili niso. Slava vrlim Cerkljanom!

Občni zbor kat. pol. Čitalnice v Čepovanu, dne 4. jan. 1903, je bil izvrstno obiskan: upisalo se je takoj 59 udov, vrlih in zavednih čepovanskih mož in mladenčev. Novi udje še pristopajo 25. letnica Čitalnice obeta, da združi vse Čepovance.

Kakoršno življenje, takšna smrt. — V zadnjem listu smo poročali pod tem naslovom, da je v Kobaridu umrl nagle in neprevidene smrti neki „Medved“, ki je po grlu pognal vsak krajcar, ki ga je dobil.

Danes nam je sporočiti tudi iz Kobarida enako tužno vest, da se je v pijanosti ubil neki Jakob Stres, po domače Štomfov Jak. Padel je raz stopnic, po katerih je hodil zvečer na svoje ležišče; gotovo ga je preobilo zavžita pijača spravila z ravnotežja, zmračila mu razum, da se je zgrudil na tla in ubležal mrtev.

To je tekom malo dnij drugi slučaj, da sta dva moža kot žrtvi nesrečnega žganja umrla hitre smrti brez sv. zakramentov. Naj bi vsaj ti vzgledi odprli ljudem oči, da se varujejo upijanljivih pijač, zlasti pa onega smrdljivega špirta, katerega točijo pod imenom — žganje!

Sneg. — V noči od ponedeljka na torek je sneg pobelil kobaridske in bovške gore.

Poštna zadeve. — „Kat. pol. društvo v Bovcu“ je dobilo na svojo prošnjo gledé druge poštné zveze od Bovca do Trbiža ozir. Rablja, odgovor od ministerstva, da bo odhajala pošta za naprej, in sicer za čas od 16. apr. do 15. okt. iz Bovca ob 8. uri zj., in odhajala v Trbiž ob 12:45, iz Trbiža bo pa odhajala ob 1^{1/4} pop. in v Bovec bo dohajala ob 5:50 popoldne.

Iz Srednjega nam poroča dopisnik o surovem vedenju tamošnjih naprednjakov, ki še v cerkvi ne dajo miru. Piše, da so se pravdali radi zvonov v trdnem zaupanju, da jih reši dr. Tuma, a plačati jih bodo morali.

Na umu obolel je v Gradiški deželno-sodni svetnik pl. Claricini. Bolezen ga je prišla na javni ulici, ko se je vračal iz kavarne.

Župniku „pri jezultih“ v Trstu so nepoznani tatovi odnesli 600 K.

Poneverjenje. — Na postaji v Miramaru so orožniki aretirali nekega Matejeviča iz Reke, ki je neki reški tvrdki poneveril več tisočev kron.

Italijanski delavci v Trstu. — V četrtek se je zopet pripeljalo s parnikom v Trst 89 delavcev iz Italije. Skoro vsi so dobili še isti dan v Trstu delo. Lahki v Avstrijo, Avstriji v Ameriko! In pri tem vlada miži.

Iz Grada nam poroča rojak-vojak, da se je pri 7. pešpolku vstrelil 18 letni prostovoljec. Vstrelil se je v sobi za vratmi, zadél se je naravnost v srce in na mestu obležal mrtev. V Gradcu je zima ugodna in topla. (Op. ur. Hvala za trud, da ste pridobili zopet novega naročnika. Da bi pač vsi v domovini Vas posnemali! Pozdrav!)

Primanjkljaj družbe sv. Cirila in Metoda. — Družba sv. Cirila in Metoda je sklenila preteklo leto svoje delovanje s primanjkljajem, ki znaša 1069 K 69 v. Na pomoč družbi, da se primanjkljaj ne pomnoži, ampak pokrije!

Razdolzitev zemljiškega posestva. — Z Dunaja poročajo, da se poljedelsko ministerstvo že več časa bavi z vprašanjem, kako naj bi se polagoma razbremenila zadolžena kmečka posestva in uredil agrarni kredit. Glavni namen načrta je, da se odpovedljivi vknjiženi dolgovni premene v neodpovedljive in na

več let povračljive. To je jako srečna zdrava in tudi izvršljiva misel. Da le zopet ne zaspi.

Lep napredek. — V petek popoldne vračali so se učenci z ljudske šole v IX. dunajskem okraju domov. Hkratu nastane med njimi prepri in pretep. Kar se zgrudi na tla osemletni deček Scheibl in iz glave mu je tekla kri. Mimogredoči ljudje so ga hitro pobrali ter odnesli domov. In kaj se je zgodilo? Njegov osem letni součenec napadel ga je tako hudo z nožem, da mu je prerezal klobuk ter mu prizadel na glavi globoko rano. Pa naj reče kdo da ne napredujemo!?

V železniškem vozu okraden. — Na potu iz Vicence v Milan so v petek okradli trgovca z železnino Josipa Polazza ter mu odnesli 12.000 lir.

Rast sv. cerkve za vladanja Leona XIII. — V 25. letih vladanja sedanjega papeža sta bila ustanovljena, dva patrijarhata, 13 novih nadškofij, 140 novih škofij, 2 opata nullius, 5 apostolskih delegacij, 50 apostolskih vikarijatov, 35 apostolskih prefektur. Potem so še ljudje, ki pravijo, da cerkev razpada ali da se je postarala.

Koliko židovski kapitalisti zrtvujejo za svoje časopisje. — Pri neki sodnijski obravnavi, ki se je nedavno vršila na Dunaju, je prišlo v javnost, da je za dnevnik „die Zeit“ dal tovarnar stekla Riedel 600.000 kron. David vitez Gutmann 200.000 kron, Salo Cohn 60.000 kron. Salo Cohn je dejal rabinec dr. Gudemann, da je v korist židovstva, ako „Zeit“ izhaja vsaki dan in bogati žid je takoj posegel globoko v žep ter daroval ogromno svoto. In katoličani? Ti hočejo, da bi dobivali liste skoro zastoj. Učimo se od židov žrtvovanja in agitacije za časopisje.

Nesrečno žganje. 19 letna natakarka Franciška Trtnik je v gostilni Erjavčevi v Spodnji Šiški izpila tri četrt litra slivovke in se nato zgrudila nezavestna na tla. Poklicali so zdravnika, ki jo pa ni mogel pripraviti k zavesti. Prepeljali so jo v bolnico, kjer je umrla. Natakarka je v gosti stavila, da izpije tričetrtlitra žganja.

Dekla petstokrat milijonarka. — Znani milijonar Bradley v Nju Yorku je te dni na smrtni postelji poročil svojo dekle, ter ji zapustil svoje premoženje, ki se ceni na 500 milijon dolarjev.

Uniforma za vojake-pljauce. — Francoska vojna uprava namerava uvesti za vojake, ki jih bodo trikrat zasačili v pijanosti, posebno uniformo. Nova postava bi morala veljati tudi za višje vojaške kroge.

Gospodarske stvarl. — Sredstvo proti ušim v kurniku. Znano je, ako se uši ugnjezdijo v kakem kurniku, da perutnina hira, se skubi in slabi. Da se ta mrčes zatara, treba pred vsem čistobe v kurniku. Ta pa se najložje napravi, ako kurnik dobro pometemo, potem vse špranje in razpoke, kakor tudi stene da pobelimo z apnom, tla pa posipamo s polovico zdrobljenega oglja in s polovico drevesnega pepela. Na ta način se da ta mrčes najgotoveje ugonobiti.

Plašljive konje, kako pri vadi. Marsikaj se zgodi, da se konj splaši pred kakim predmetom, bodisi človek, zid, stavba, čunje ali karsibodi, da se potem tega strašno boji. Nočn voziti mimo in če ga s silo k temu pripraviš, skoči divje naprej, da je lahko na mah nesreča. Tako splašenega konja ne kaže krotiti s silo, ker se tako še bolj znori. Najboljše je z gladenjem in lepo besedo privedi ga k predmetu, katerega se je zbal, da se mu pokaže dolični strah kot prazen. Na ta način in z lepim ravnanjem se takšna žival najložje ukroti.

Za kratek čas.

Splačal jih je. — Trije šaljivci srečali so starega juda, katerega so hoteli imeti za norca. „Dobro jutro, oče Abraham!“ zavpije prvi. — „Dobro jutro, oče Izak!“ zakriči drugi. — „Dobro jutro, oče Jakob!“ se zadere tretji. — „Motite se, gospoda moja, odgovoril je stari jud smehljaje, jaz nisein niti Abraham, niti Izak, niti Jakob, marveč Savel, Kisov sin, ki je šel iskat osle svojega očeta, in glejte, našel jih sem“.

Kakoršno vprašanje, takošen odgovor. — Neki odvetnik, velik naprednjak pa hkrati ljubitelj svetlih kronic, srečal je kmeta, idočega na božjo pot. „Očka,“ pravi napredni odvetnik, ni res,

da za denar ki ga potem v cerkvi duhovnom darujete, se kar po železnici popeljete v nebesa." — "Tega ne vem," odgovori kmet, to pa vem, da se mi kmetje za denar, ki ga moramo puščati v pisarnicah odvetnikov in notarjev, ne popeljemo v nebesa.

Tržne cene.

Za 100 kg.

Kava: Santos	K 190—	do 200—
" Sandomingo	240—	260—
" Java	240—	260—
" Portorico	260—	280—
" Ceylon	320—	360—
Slakdor	88—	89—
Špeh	160—	180—
Petrolj v sodu	32—	33—
" zaboju	10 50	11—
Maslo surovo	170—	190—
" kuhano	200—	220—
Otrobi debele	10 40	12—
" drobne	10 40	11—
Tursica stara	16 40	17—
" nova	15—	16 60
Oves	15—	18—

Moka ogerska:

št. 0 K 30—	št. 1 K 28 80	št. 2 K 28 20
" 3 " 27 80,	" 4 " 27—,	" 5 " 26—
	št. 6 K 24—.	

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznico

v Gorici

ulica Vetturini št. 3.

Teodor Slabanja,

srebrar,

v Gorici, ulica Moreli 12.

priporoča prečast. duhovščini za izdelovanje cerkvenih posod in orodja. Pripravo cerkvenega orodja olajšuje revnim cerkvam s tem, da daje tudi na obroke. Obroke si pa preč. p. n. gospod naročevalec sam lahko določi.

Anton Kuštrin

Gosposki ulici h. št. 25,

(v lastni hiši)

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolj v zaboju Slakdor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3 4, 5. Več vrst riža. Miljsveče prve in druge vrste, namreč po 1/4 kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdčevga mliha v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Po pošti se razpošilja v zabojčkih najmanjše po 5 Kg. na vse kraje.

Naznanilo.

Znana in zelo obiskovana gostilna

„Tre amici“

v ulici Via Caserma se je preselila v Nunsko ulico (Via Monache) v prostore, kjer je bila dosedaj starodavna gostilna pri:

„Belem zajcu“

(„Al lepre bianco“)

Postrežba in jedila izvrstna; toči domača črna in bela vina, vse po zmernih cenah. Z gostilno so združena tudi prenočišča za goste in hlevi za živino. Za obilno udeležbo se priporoča udani

Ivan Krpan,
gostilničar.

Pisarniške in šolske potrebščine,

raznovrstni papirnati stvori

po najnižjih konkurenčnih cenah:

Molitvene knjige	od —24	v navgor
Žepni nožiči	—50	" "
Mošnički za denar	—20	" "
Tobačnice in smodčnice	—80	" "
Zavitki, kuverte 100	—50	" "
Papir: pisemski 100 pol	—60	" "
" uraden bel 1000 pol	6—	" "
" za maslo ovijati kilo	1 40	" "
" za cigarete 100 snop.	2 20	" "
Posetnice s tiskom 100	1 20	" "

Tiskovine za duhovnije in županije po ceni „Narodne tiskarne“ v Gorici. — P. s. Za povoljno postrežbo treba v naročilu navesti približno ceno. Itd. itd.

V Gorici G. LIKAR,
sredi Semeniške ulice proti Placuti 10.

Anton Fon,
klobučar in gostilničar,
Semeniška ulica št. 6.
ima bogato zalogo raznovrstnih
klobukov
ter toči v svoji krčmi
pristna domača vina
in postreže tudi z jako ukusnimi
jedili.

Krojaška mojstra

Čufer & Bajt

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7
v hiši g. Jerneja Kopača

izdelujeta

vsakovrstne obleke za moške
po meri, bodisi fine ali pa
priproste.

Priporočata se svojim rojakom
v Gorici in na deželi, posebno pa
č. duhovščini za obilna naročila.

Važno za vsakega!

Razprodaja po nečuvano nizki ceni!!!

Za samo

2 gl. 95 nvč.

dobiva se krasna garnitura sestojeca iz
14 dragocenih predmetov, t. j.:

- 1 ura iz nikla, Anker-remont. (po želji tudi posrebr.) z lepo rezanim pokrovom, točno napravljena v škafli s triletnim jamstvom.
- 1 krasna iz goldina ali nikla okropna verižica s privesi, pariški zistem.
- 1 goldin iglo za ovrtnik z imitir briljanti.
- 1 par gumbov za manšete, z zaponko „Garantie“.
- 1 garnitura (5 komadov) gumbov za srajce in ovrtnik.
- 1 par srebrnih uhanov.
- 1 goldin prstan s krasnim kamenom.
- 1 žepno ogledalo v usnji.

Vseh 14 krasnih in vrednih predmetov in uro ANKER-REMONT pošilja za samo **2 gl. 95 nvč.** po povzetju, ako naprej pošljete denar na trdko

Bratje Hurviz,

Krakov — Stradon 17 — Krakov.

Neodgovarjajoče blago sprejemem za 8 dni nazaj, vsled česar nima kupec nobenega rizika. — Bogati ilustrovan cenik: ovrstnih dragocenosti brezplačno in franko.

Razprodajalci in agenti se sprejemajo.

Peter Lukman

priporoča slavnemu občinstvu krojaško delavnico

v Gorici na Kornju št. 9.

„Centralna posojilnica“ v Gorici,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, sprejema **hranilno vlogo**, katere obrestuje po **4 1/2** polmesečno; nevdignene obresti pripisuje konec leta h glavnici. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Daje **posojila** udom na osebni kredit po **5%** in na vključbo po **5 1/2%**.

Sprejema **člane** z glavnimi deleži po **200 K** in z opravičnimi deleži po **2 K**.

Otvorja članom tekoče račune, katere obrestuje po dogovoru. Za nalaganje in vračanje so na razpolago položnice c. kr. pošne hranilnice, tako da je mogoče poslati denar brez poštnih stroškov.

Uradne ure so vsak delavnik od **8—12** ure zjutraj in ob pondeljkih in četrtkih tudi popoldne od **2—4** v ulici Vetturini 9.

Lekarna

Cristofoletti v Gorici

Prave in edine žel. kapljice z znamko sv. Antona Padovanskoga.

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. — Te kapljice uredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. — Okrepé želodec, storé, da agine v kratkem času omotica in životna lenost (mrtvost). Te kapljice tudi storé, da človek raje je.

(Varstvena znamka)

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnah na svetu. Za naročitev in pošiljatve pa jedino le v lekarni

CRISTOFOLETTI

v Gorici.

Cena steklenici 60 vin.

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnah na svetu. Za naročitev in pošiljatve pa jedino le v lekarni

CRISTOFOLETTI

v Gorici.

Čebelno-voščene sveče

kilg. po 4-90 K
Za pristnost jamčim z 2000 K

Priporočam se prečastiti duhovščini, slavnemu p. n. občinstvu. Sveče za pogrebe po zelo nizki ceni. Velika zaloga među pitanec in navadni po zelo nizki ceni. Z odličnim spoštovanjem

J. KOPAČ,

svečar v Gorici, ulica sv. Antona.

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

Konjedic & Zajec

Gorica, pred nadškofijo hiš. št. 11.

Za čas stavbe priporoča vse stavbne potrebščine, kakor: cement, stavbne nositelje, vsakovrstne okove, železje, strešna okna, cevi za stranišča itd. Ima v zalogi orodje za vsa rokodelstva iz najbolj slovečih tovarn. Opozarja na svojo bogato izber kuhinjskega in hišnega orodja dob rezprimerno nizkih cenah.

Edina zaloga
stavbenih nositeljev
v Gorici.

Pocinkana žica sa vinograde po jako snižanih cenah!

Pozor!

Eno krons nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže a potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

15%

pod navadno ceno
razprodaja

radi poznega zimskega časa

J. Zornik

Gorica, Gosposka ulica 7,

vse zimsko blago, kakor n. pr. krasne volnene šerpe, rute, podobleke, vsakovrstno Jaegerperilo, rokavice, nogavice, bluse, volno, kožuhovino, zimske čevlje itd. — Nikdo naj ne zamudi te lepe prilike za ceni nakup!

Odlikovana delavnica!

ANT. KRUSIČ,

krojaški mojster v vrtni ulici 26.

Priporoča se sl občinstvu v mestu in na deželi, posebno č. duhovščini. — Ima bogato zalogo blaga vsake vrste in za vsaki stan, lastni izdelek gotovih oblek in površnih suknj. Cene prav solidne!

„Harmonij“

rabljen a dober in soliden, se vkupi. — Ponudbe naj se pošiljajo Janezu Lapanja, organistu, pošta Podbido ob Bači.

PETER COTIČ

čevljarski mojster

v Gorici, Gosposka ulica št. 14.

priporoča svojo delavnico.

Karol Draščik,

pekovski mojster na Kornju v Gorici

odlikovan z častno diplomom najvišjega priznanja jubilejne razstave na Dunaju l. 1898. In v Gorici na razstavi l. 1900 s zlato svetlino izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinejšega, za nove maše in godove, kolače za birno in poroke itd.

Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji gospodov naročnikov. — Priporoča se za nje svojim rojakom v mestu in na deželi najljubneje.